

9. Seznam příloh

Tabulka 1: Příjmy domácností před redistribucí (hrubé pracovní) a po ní

Tabulka 2. Vybavenost domácností podle kategorií povolání v %

Tabulka 3: vybavenost domácností předměty dlouhodobé spotřeby v procentech

Tabulka 4: Finanční možnosti domácností pro pokrytí potřeb v oblasti osmi druhů spotřebního zboží a služeb v procentech

Tabulka 5: Na čem závisí životní úspěch. Odpovědi na otázku, jak důležité jsou uvedené okolnosti pro to, aby byl člověk v životě úspěšný, aby se prosadil. Součet odpovědí „velmi důležité“ a „podstatné“.

Tabulka 6.: Prestiž povolání v roce 1967 (ČSSR)

Tabulka 7: Význam práce (% odpovědí „rozhodně souhlasím“ a „souhlasím“)

Tabulka 8: Co je důležité pro dosažení

Graf 1: Pocit změny v sociálním postavení a životní úrovni ve srovnání s rokem 1989 podle vzdělání (pouze ekonomicky aktivní)

Graf 2: Postavení na stupnici

a) subjektivního sociálního statusu (1-10) podle sociálních skupin (stupeň)

b) subjektivního ekonomického statusu (1-10) podle sociálních skupin (stupeň)

10. Přílohy

Tabulka 1¹: Příjmy domácností před redistribucí (hrubé pracovní) a po ní

Decil	Podle příjmu na domácnost				Podle příjmu na osobu			
	1988		1996		1988		1996	
	Před	Po	Před	Po	Před	Po	Před	Po
1.	41,9	41,6	34,7	38,5	43,3	53,4	33,2	45,2
2.	55,4	60,3	49	57,1	59,2	66,1	48,5	57,5
3.	67,4	74,5	58,3	67,6	70	74,1	59,7	66,2
4.	80,6	85,5	69,2	76,4	78,7	80,9	69,8	74,8
5.	92,3	94,5	80,5	85,4	87,2	87,9	80,2	83,8
6.	102,8	102,9	92	95,1	97,5	96,1	90,3	93,4
7.	112,6	111,3	106,4	106,3	108,8	106,1	104,6	104,7
8.	124,4	121,3	122,8	120,4	123,2	118,5	121,2	118,7
9.	140,6	135,5	149,4	141,6	143,7	136,4	147,8	139,6
10.	182,5	173,1	238	212	188,6	180,8	245	216,3
Průměr	100	100	100	100	100	100	100	100
Gini	0,212	0,207	0,277	0,257	0,212	0,198	0,277	0,253
Rozdíl		2,358		7,22		6,6		0,866

Zdrojem k vytvoření tabulky je *mikrocensus* z roku 1989 a 1996. Zahrnutý jsou pouze domácnosti zaměstnanců mimo zemědělství. Příjem na osobu je vážen počtem osob. V posledním řádku je vypočítán rozdíl Giniho koeficientu příjmové distribuce hrubých příjmů a čistých disponibilních příjmů v procentech výchozí distribuce.

¹ Proč tak těžko? Výroční publikace Institutu pro sociální a ekonomické analýzy, s. 75

Tabulka 2². Vybavenost domácností podle kategorií povolání v %

Data 1993

Předmět	1	2	3	4	5	6	Celkem
Autom. pračka	80,8	75,4	81,6	60,7	59,2	64,3	69,6
Videorekordér	28,5	27,8	64,9	28,6	23,6	27,3	30,0
Satel. anténa	10,4	12,3	26,5	14,6	11,5	11,1	13,2
Mikr. trouba	18,4	12,4	21,1	9,2	5,9	10,3	12,2
Mraznička	74,1	74,2	80,2	65,9	66,3	64,0	70,6
Osobní počítač	15,9	7,8	16,2	3,7	1,8	0,0	7,8
Barevný TV	90,4	88,6	93,4	85,3	86,7	79,4	88,0
Chata/chalupa	22,7	19,9	24,1	15,3	8,0	3,0	16,4
Osobní auto	70,5	61,6	91,5	55,9	49,1	57,7	61,7
Počet předmětů z uvedených (kromě chaty)							
žádný	1,2	4,0	0,5	7,0	6,1	1,9	4,5
jeden	6,7	7,6	2,2	10,5	11,8	6,6	8,6
dva	11,1	11,5	5,0	14,4	16,3	11,4	12,7
tři	22,2	19,7	11,0	22,5	27,9	17,8	22,3
čtyři	25,7	30,6	20,9	24,4	21,9	24,3	24,8
pět	17,4	15,4	30,4	12,9	12,0	21,5	15,8
šest a více	15,6	11,3	29,9	8,4	4,1	4,4	11,2

Kategorie povolání:

- 1 Vyšší a nižší odborní pracovníci
- 2 Rutinní nemanuální profese
- 3 Podnikatelé
- 4 Mistři a kvalifikovaní dělníci
- 5 Nekvalifikovaní dělníci
- 6 Zemědělci

² Machonin P., Tuček M.: Česká společnost v transformaci, s. 100

Tabulka 3³: vybavenost domácností předměty dlouhodobé spotřeby

v procentech

Rodinné účty

Předmět	Všechny		Chudé		Rozdíl	
	1991	1996	1991	1996	1991	1996
<i>Dělnicko-zaměstnanecké domácnosti s dětmi</i>						
Mraznička	46,4	50,5	44,9	35,5	-1,5	-15
Automatická pračka	82,3	86,7	78,1	80,3	-4,2	-6,4
barevný TV	76,7	93,7	69,9	83,3	-6,8	-10,4
Videorekordér	12	41,3	10,2	21,9	-1,8	-19,4
Osobní počítač	6,5	14,6	3,8	4	-2,7	-10,6
Telefon	35,7	52,1	25,3	30,3	-10,4	-21,8
Osobní auto	70,4	63,4	58,9	34,6	-11,5	-28,8
Chata nebo chalupa	12,8	10	5,6	1,8	-7,2	-8,2
<i>Domácnosti důchodců</i>						
Mraznička	16,9	31,4	5,9	15,3	-11	-16,1
Automatická pračka	28,7	49,5	14,5	23,3	-14,2	-26,2
barevný TV	41	75,8	20,4	52	-20,6	-23,8
Videorekordér	0,4	7,2	0	2	-0,4	-5,2
Telefon	36,7	53,4	20	29,3	-16,7	-24,1
Osobní auto	22,5	30,5	6,7	8	-15,8	-22,5
Chata nebo chalupa	11,8	16,1	2,7	6,7	-9,1	-9,4

³ Zpráva o vývoji české společnosti 1989-1998, s. 129

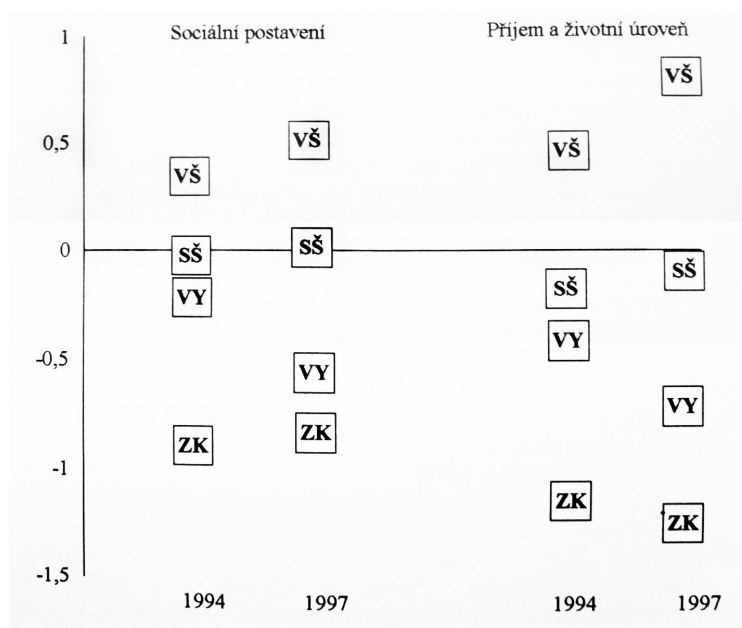
Tabulka 4⁴: Finanční možnosti domácností pro pokrytí potřeb v oblasti osmi druhů spotřebního zboží a služeb v procentech

Úroveň spotřeby	Ek. aktivních	Všech
Blahobyt	8	6,8
Dostatek	14,7	12,8
Vyšší střední úroveň spotřeby	24,1	22,8
Nižší střední úroveň spotřeby	27,3	27,2
Nedostatek prostředků	21,5	24,8
Deprivace	4,4	5,6

Rozložení bylo ověřeno podle dostatku či nedostatku čtyř skupin zboží uspokojujícího elementární potřeby.

Data 1999

Graf 1⁵: Pocit změny v sociálním postavení a životní úrovni ve srovnání s rokem 1989 podle vzdělání (pouze ekonomicky aktivní)

Legenda: Graf ukazuje změnu v průměrném sebezařazení lidí na desetibodové stupnici vyjadřující pozici na škále sociálního a ekonomického statusu.

Data z ISSP 1997

⁴ Transformace a modernizační výzvy. Symposium evropských sociologů v Praze 2001, s. 35

⁵ Zpráva o vývoji české společnosti 1989-1998, s. 46

Tabulka 5⁶: Na čem závisí životní úspěch. Odpovědi na otázku, jak důležité jsou uvedené okolnosti pro to, aby byl člověk v životě úspěšný, aby se prosadil. Součet odpovědí „velmi důležité“ a „podstatné“.

Faktor úspěchu	Vyspělé země	Reformní země 1992	ČR 1992	ČR 1997	ČR 1992-1997
Vzdělání rodiče	30,1	32,2	9,6	26	+16,4
Vlastní vzdělání	78,8	56,9	30,5	60,9	+30,4
Ctižádost, ambice	76,6	63,6	58,4	73,6	+15,2
Nadání talent	57,2	64	57,8	70,4	+12,6
Usilovná práce	71	65,6	72,4	71,4	-1
Bohatí rodiče	20,5	36,7	14,4	34,5	+20,1
Rasa, národnost	17,6	9,8	4,4	13,2	+8,8
Náboženské vyznání	7,2	8,1	2,3	2,5	+0,3
Území, oblast	6,9	9,6	7	6,4	-0,6
Pohlaví	14,2	16,1	9,3	16,6	+7,3
Politické názory	10,4	12,3	13,8	14,4	+0,6
Znát správné lidi	45,8	54,8	48,2	65,2	+17
Politické kodexe	20,2	21,9	12,2	35,2	+23
N	12 152	8 633	678	1 014	

Legenda: Vyspělé země = Austrálie, Německo (západní část), Velká

Británie, USA, Rakousko, Itálie, Norsko, Švédsko, Kanada;

Reformní země 1992 = Německo (východní část), Maďarsko, Slovensko,

Polsko, Bulharsko, Rusko, Slovinsko

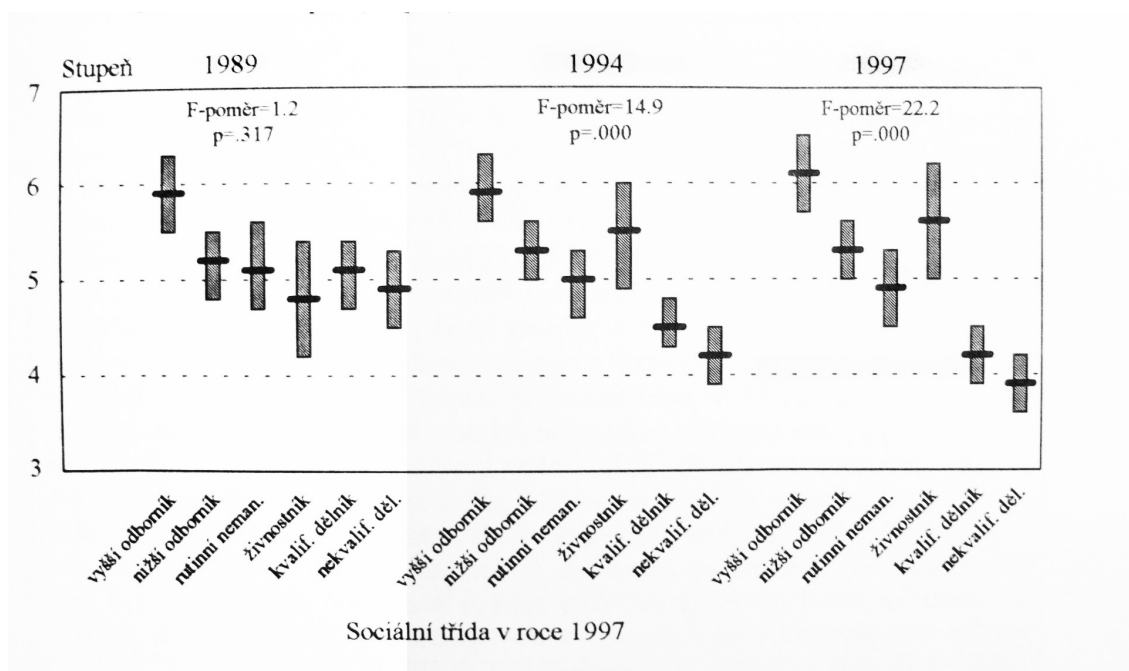
Data z ISSP 1992 a 1997

⁶ Zpráva o vývoji české společnosti 1989-1998, s. 47

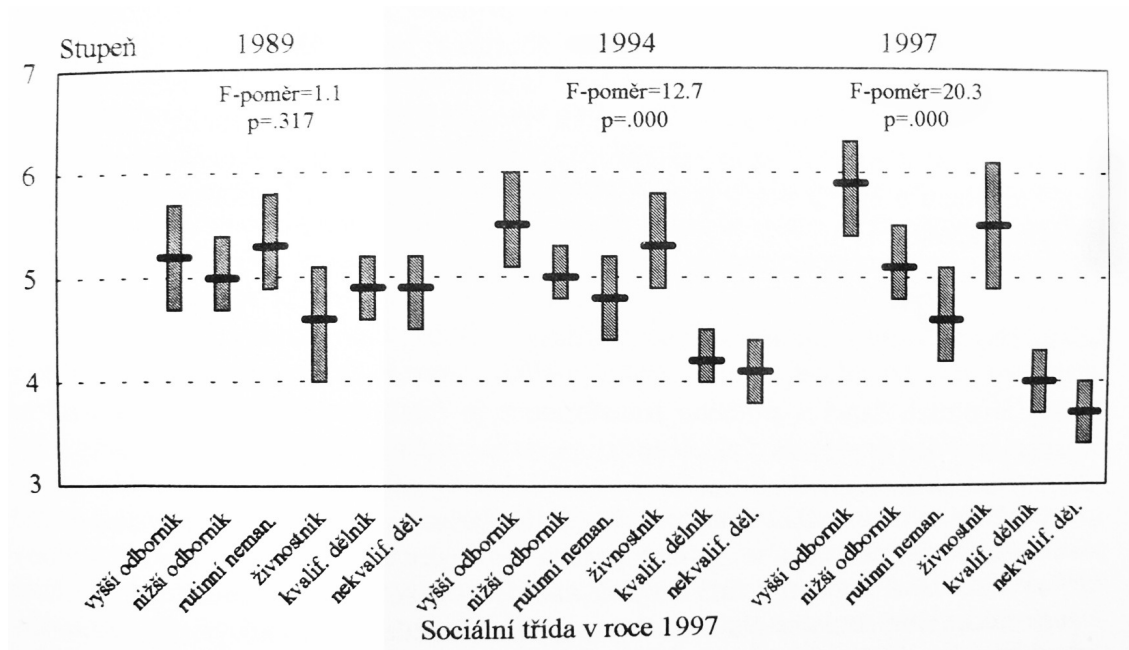
Matějí P., Vlachová K. a kol.: Nerovnost, spravedlnost, politika, s. 204

Graf 2⁷: Postavení na stupnici

a) subjektivního sociálního statusu (1-10) podle sociálních skupin (stupeň)

b) subjektivního ekonomického statusu (1-10) podle sociálních skupin (stupeň)

ISSP 1997

⁷ Zpráva o vývoji české společnosti 1989-1998, s. 173

Tabulka 6⁸.: Prestiž povolání v roce 1967 (ČSSR)

Povolání	Body	Povolání	Body
1. Ministr	95	26. Kombajnér mechanizátor	73
2. Ředitel průmyslového podniku	92	27. Strojvůdce	73
3. Lékař specialista	92	28. Učitel 1. - 5. ročníku	72
4. Vysokoškolský profesor	91	29. Optik mechanik	72
5. Předseda KNV	89	30. Zednický polír	71
6. Vědecký pracovník	89	31. Univerzální soustružník	71
7. Ředitel závodu	87	32. Výpravčí	71
8. Spisovatel	87	33. Hotelový číšník	70
9. Provozní inženýr	86	34. Vedoucí samoobsluhy	69
10. Okresní prokurátor	86	35. Kněz, duchovní	66
11. Inženýr agronom	84	36. Zedník	66
12. Herec	84	37. Zámečník opravář	65
13. Zpěvák tanečních písní	84	38. Brusič nástrojů	64
14. Středoškolský profesor	83	39. Malíř pokojů	64
15. Obvodní lékař	82	40. Ošetřovatel	63
16. Lékárník magistr	82	41. Knihovník veřejné knihovny	63
17. Voják z povolání	81	42. Asfaltér	60
18. Předseda JZD	80	43. Holič	60
19. Placený pracovník polit. organizace	79	44. Průvodčí vlaků	60
20. Stavbyvedoucí	76	45. Obsluhovač benzinové stanice	58
21. Horník rubač	76	46. Poštovní doručovatel	55
22. Televizní opravář	76	47. Člen polní pracovní skupiny JZD	54
23. Vedoucí restaurace	75	48. Závorář	53
24. Příslušník VB	74	49. Hlídač parkoviště aut	50
25. Mistr v průmyslovém podniku	74	50. Pomocný dělník	46

⁸ Machonin P., Tuček M.: Prestiž povolání v České republice, s. 370

Tabulka 7⁹: Význam práce (% odpovědí „rozhodně souhlasím“ a „souhlasím“)

Důvody práce	ČR	Polsko	Slovin- sko	Rakous -ko	Nizo- zemí	Švéd- sko
A.	78	91,1	69,5	87,8	36	44,7
B.	43,8	62,1	56	48,5	22,8	37,9
C.	77,6	76,9	84,4	73,3	30,2	35,9
D.	59,9	76	74	79,7	52,2	54,7
E.	34,7	68,5	17,2	13,5	21,5	12,3
F.	51,6	59,3	52,4	53,7	16,9	24,2

Legenda: A = Rozvíjet talent, B = Zasloužit si peníze, C = Nezlenivět,

D = Je to povinnost vůči společnosti, E = Nemusí se pracovat, F = Práce je vždy na prvním místě

Výzkum ESV, osoby do 65 let

⁹ Proč tak těžko? Výroční publikace Institutu pro sociální a ekonomické analýzy, s. 72

Tabulka 8¹⁰: Co je důležité pro dosažení úspěchu (devítistupňová škála důležitosti)

Pořadí	Předpoklady k úspěchu	Průměr	Odchylka	Kor. s věkem	K.se vzděl.
1.	Mít štěstí	7,6	1,7		
2.	Mít věrné přátele	7,5	1,7	-0,10	
3.	Usilovně pracovat, snažit se	7,0	1,9		
4.	Mít nadání, talent	7,0	1,8	-0,12(-,07)	
5.	Mít vlastní dobé vzdělání	6,9	1,9	-0,13(-,08)	,27(,25)
6.	Mít peníze, majetek	6,8	2,0		-,07(-,1)
7.	Mít společenské kontakty	6,7	2,0	-0,13(-,03)	
8.	Umět se přizpůsobit okolním podmínkám	6,7	1,9		
9.	Žít ve správném období	6,6	2,2		
10.	Usilovat o vyniknutí a prosazení	6,4	2,0	-0,19(-,10)	,18(,13)
11.	Nebát se riskovat	6,4	2,0	-0,12(-,04)	
12.	Umět souhlasit s kompromisy	6,1	2,0		
13.	Být nekompromisní v názorech	6,0	2,1		
14.	Pocházet ze vzdělané rodiny	5,6	2,2		
15.	Ve které zemi (oblasti) se člověk narodil	5,0	2,7		
16.	Pocházet z bohaté rodiny	4,8	2,5		0,10
17.	Mít dobré politické konexe	4,5	2,5		
18.	Zda je mužem či ženou	4,4	2,7		
19.	Jaké má člověk politické názory	4,1	2,4		
20.	Jaké je člověk národnosti, rasy	4,0	2,6		
21.	Být členem vhodné politické str.	3,5	2,4		
22.	Jakého je člověk nábož. vyznání	3,1	2,3	0,13(0,03)	

¹⁰ Tuček M., Friedlanderová H.: Češi na prahu nového tisíciletí, s.175